

ŽUPAN VALER FLEGO UPOZORIO: POTREBNA NAM JE JASNA STRATEGIJA RAZVOJA HRVATSKE

Jačanje IT sektora je smjer u kojem moramo ići!

Piše **Borka PETROVIĆ**

Istarski župan Valter Flego sudjelovao je u Zagrebu, na okruglom stolu predsjednice Kolinde Grabar-Kitarović na temu "Fiskalna decentralizacija i regionalni razvoj Republike Hrvatske", kojem su prisustvovali i ostali hrvatski župani, predstavnici udruga županija, gradova i općina, nadležnih ministarstava, akademске zajednice te stručnjaci za fiskalnu decentralizaciju i regionalni razvoj iz Osijeka, Zagreba, Rijeke, Pule, Splita i Dubrovnika.

U uvodnome izlaganju, predsjednica je izvijestila prisutne o programu "Izmještenog Ureda

Uvijek govorim kako je politika mjerljiv posao, a koliko je Hrvatska uspješna najbolje pokazuje BDP po stanovniku. Od 28 država članica EU, Hrvatska je po tom kriteriju predzadnja, a iza nas je jedino Bugarska. Ukoliko nešto ne promijenimo, ubrzo će nas i ona preteći, smatra istarski župan

predsjednice Republike", započetog sredinom 2015. godine, a tijekom kojeg je posjetila sve hrvatske županije. Ujedno je najavila osnivanje radne skupine s ciljem izrade smjernica za učinkovitiju fiskalnu decentralizaciju i daljnji regionalni razvoj Republike Hrvatske, te je po tom pitanju uslijedila rasprava. Župan Flego je kazao kako

je nužno govoriti o daljnjoj decentralizaciji zemlje jer postoji još mnogo toga za učiniti po tom pitanju.

-Uvijek govorim kako je politika mjerljiv posao, a koliko je Hrvatska uspješna najbolje pokazuje BDP po stanovniku. Od 28 država članica EU, Hrvatska je po tom kriteriju predzadnja, a iza nas je jedino Bugarska. Ukoliko nešto ne promije-

nimo, ubrzo će nas i ona preteći. U Hrvatskoj je potrebno riješiti cijeli niz suštinskih problema te puno brže provesti u djelo velik broj nužnih reformi, poručio je župan Flego navodeći primjer EU fondova.

- Prema posljednjem izvješću Europske komisije, Hrvatska je neučinkovita u korištenju dostupnih EU fondova, prije svega zbog lošeg modela u kojem dominantnu ulogu igra država. Zalažem se za decentraliziran pristup, po uzoru na Poljsku, koja se pokazala najuspješnijom u povlačenju europskih sredstava. Do sada nas je kočio indeks razvijenosti koji je penalizirao uspješne regije poput Istre što treba hitno promijeniti.

Također, ukoliko želi imati uspješne regije, a samim time i sama biti uspješna, država mora sudjelovati u sufinanciranju EU projekata, smatra župan Flego dodajući kako je do sada bila praksa da županije dižu kredite kako bi pokrile onih nužnih 15 posto vlastitog sufinanciranja, a od čega u konačnici imaju koristi isključivo banke.

- Želimo li rast BDP-a i općenito rast životnog standarda naših građana, trebamo donijeti jasnu strategiju razvoja Hrvatske u kojem smjeru želimo nastaviti. Trebamo definirati koje su nam ključne djelatnosti u Hrvatskoj do 2030. godine te iza njih stajati zakonski, porezni i financijski. Pri-

mjerice, je li naš prioritet poljoprivreda? Ako je odgovor da, zalažemo li se za onu konvencionalnu ili, poput mene, za ekološku i biodinamičku, rekao je župan Flego koji smatra kako bi ključna grana trebao postati IT sektor čime će se omogućiti konkurentnost, privlačenje investicija i otvaranje radnih mjesta.

- To je smjer u kojem trebamo ići ukoliko se kao država želimo razvijati, a ne lutati, zaključio je župan Flego na što su predstavnici Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU poručili da se već radi na strategiji te će uskoro izaći s prijedlozima, a uvažit će i one istarskog župana Valtera Flega.

ISTARSKI ŽUPAN SUDJELOVAO NA SUMMITU LOKALNIH I REGIONALNIH SAMOUPRAVA U BUKUREŠTU KOJI JE OKUPIO VIŠE OD 600 EUROPSKIH POLITIČARA

Valter Flego: Želimo decentralizaciju Europske unije

Riječ je o skupu kojeg svake dvije godine organizira Odbor regija Europske unije

Želimo Europu u kojoj će regije i gradovi imati jaču ulogu u procesu donošenja odluka. Dakle, želimo decentralizaciju Europske unije kako bi se čim više odluka o zakonima i financijama, donosilo „kod kuće“, na razinama najbližim građanima, a manje u Bruxellesu i Strasbourgu. Želimo da građani imaju priliku biti aktivnim sudionicima o definiranju svojih razvojnih prioriteta, naglašava župan Flego

Istarski župan Valter Flego prošlog je tjedna sudjelovao na iznimno važnom Summitu lokalnih i regionalnih samouprava, u Bukureštu, koji je okupio više od 600 istaknutih europskih, nacionalnih i lokalnih političara. Riječ je o skupu kojeg svake dvije godine organizira Odbor regija Europske unije kako bi izabrani čelnici iz tijela regionalne i lokalne vlasti raspravljali o glavnim izazovima s kojima se suočava EU. Ovogodišnji Summit održao se u ključnom trenutku kada važne odluke oblikuju budućnost Unije, uključujući očekivani izlazak Velike Britanije iz EU-a, izbore za Europski parlament u svibnju i pregovore o novom dugoročnom proračunu za razdoblje 2021.-2027.

Ocjenjujući trenutnu situaciju u kojoj se nalazi Europska unija, župan

Flego drži kako se ona danas nalazi na prekretnici, za što je najočitiiji dokaz slučaj Brexita.

EU na prekretnici

- Europa ulazi u novo razdoblje svoje povijesti. Brexit je velika pouka svima, pouka o tome da se EU treba hitno mijenjati i prilagoditi se novim vremenima i izazovima. Samo ujedinjena i snažna Europa može jamčiti napredak, mir, sigurnost i stabilnost na kontinentu. No, kako bi EU to mogla osigurati svojim građanima ona se, prije svega, treba reformirati iznutra, naglašava župan Flego. Naime, on smatra kako se Europa kroz godine udaljila od svojih građana, postala je suviše birokratska, komplicirana i apstraktna. Građanima je temeljna ideja nastanka Unije postala strana i oni gube vjeru u nju.

Europa baš iz tog razloga, nastavlja Flego, treba biti po mjeri građana, bliska građanima, posebno mladima, čije potrebe treba više osluškivati.

- Želimo Europu u kojoj će regije i gradovi imati jaču ulogu u procesu donošenja odluka. Dakle, želimo decentralizaciju Europske unije kako bi se čim više odluka o zakonima i financijama, donosilo „kod kuće“, na razinama najbližim građanima, a manje u Bruxellesu i Strasbourgu. Želimo da građani imaju priliku biti aktivnim sudionicima o definiranju svojih razvojnih prioriteta, naglašava župan Flego.

cima o definiranju svojih razvojnih prioriteta. Uključivanjem građana u procese donošenja odluka i oblikovanja politika na razini EU, značajno će se doprinijeti osnaživanju europskog identiteta i pripadnosti Europskoj uniji, istaknuo je župan koji upravo Summit vidi dobru priliku da se čuje glas europskih regija i gradova.

Politika solidarnosti

Na pitanje kako ojačati lokalnu i regionalnu samoupravu, Flego kaže da je potrebno raditi na smanjivanju razlika između država članica, njihovih gradova i regija, a najvažniji instrument za to je Kohezijska politika, ujedno jedan od temelja Europske unije. Sudionici Summita složni su po tom pitanju te smatraju kako je kohezijska politika od posebne važnosti u kontekstu planiranja i donošenja novog proračuna Europske unije, za

“Europa se kroz godine udaljila od svojih građana, postala je suviše birokratska, komplicirana i apstraktna. Građanima je temeljna ideja nastanka Unije postala strana i oni gube vjeru u nju. Europa baš iz tog razloga treba biti po mjeri građana, bliska građanima, posebno mladima, čije potrebe treba više osluškivati.”

razdoblje od 2020.-2027. godine. Većina sredstava kohezijske politike usmjerava se na manje razvijene europske zemlje i regije kako bi im pomogla da uhvate korak te da smanje ekonomske, društvene i teritorijalne nejednakosti koje još uvijek postoje na području EU-a.

- Kohezijska politika je politika solidarnosti, a osnovna joj je ideja smanjenje razlika između država članica. Stoga, smo se i danas svi skupa oštro usprotivili prijedlogu da se u budućem razdoblju vlastito sufinanciranje za EU projekte s 15 posto podigne na 30 posto jer bi to uvelike otežalo mogućnost da neki manje

razvijeni gradovi ili regije budu uopće u prilici kandidati svoje projekte, poručio je župan Flego podsjetivši i kako je prije godinu dana Odbor regija, čiji je član, potpisao Deklaraciju o Savezu za koheziju.

Aktivan građanin

Također, Flego ističe kako je potrebno i dalje jačati i poticati aktivno europsko građanstvo kroz podizanje razine svijesti i razumijevanja građana o zajedničkoj europskoj povijesti i vrijednostima.

- Trebamo njegovati europsko građanstvo i poboljšavati uvjete za građansko i demokratsko sudjelovanje na razini Unije.

EU treba potaknuti građane Europe na promišljanje zajedničkih vrijednosti poput mira, slobode, ravnopravnosti, pravednosti, solidarnosti, zaključio je župan Flego.

Na Summitu je usvojena deklaracija lokalnih i regionalnih čelnika pod nazivom „Sagradimo EU od temelja s našim regijama i gradovima“. Deklaracija je službeno predana rumunjskom predsjedniku Klausu Iohannisu. Taj apel, u kojem se izražava stajalište regija i gradova, uputit će se čelnicima država i vlada koji će se okupiti u Sibiuu u Rumunjskoj, 9. svibnja i raspravljati o budućnosti EU-a.

POSJET NJEMAČKE DELEGACIJE KONSTANZ ISTRI

Dvije regije vezuje dugogodišnja uspješna suradnja

Delegacija Okruga Konstanz, njemačke savezne države Baden-Württemberg, predvođena predsjednikom Okruga Frankom Hämmerleom boravila je u službenom posjetu Istarskoj županiji. Tom je prigodom u sjedištu Istarske županije održan prijem istarskog župana Valtera Flega i suradnika.

Župan Flego je izrazio zadovoljstvo ponovnim susretom, posebice s obzirom da predsjednik Hämmerle uskoro napušta dužnost i odlazi u mirovinu. Stoga, susret je bio prilika da se predstavnici dviju regija osvrnu na dosadašnji prijateljski odnos i suradnju, kao i na aktualnu situaciju u Istri i Konstanzu.

Bilo je tako govora o nadolazećim izborima za Europski parlament koji se poklapaju s lokalnim izborima u Njemačkoj nakon čega će biti izabrana i nova Skupština Okruga Konstanz. Također, pričalo se o zdravstvu, a kako je detektirano dvije regije imaju problem s nedostatkom liječničkog kadra, kao i medicinskog osoblja. Župan Flego je, stoga, naveo

Utvrđeno je da obje regije imaju problem s nedostatkom liječničkog kadra i medicinskog osoblja. Iz ove njemačke regije liječnici odlaze u sušjednu Švicarsku gdje su veća primanja

projekte i programe, te konkretne mjere koje Županija provodi s ciljem ublažavanja navedenog problema.

- Cijeli je niz projekata na području zdravstva koji su u tijeku, poput izgradnje nove Opće bolnice u Puli, potom nadogradnje Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije i gradnje Medicinske škole u Puli. Uz navedeno, inicirali smo i konkretne mjere pomoći u vidu rješavanja stambenog pitanja liječničkog i medicinskog kadra, s posebnim naglaskom na onaj deficitarni, istaknuo je župan Flego.

Prema riječima predsjednika Hämmerlea, oni se susreću s problemom da im liječnički kadar i medicinsko osoblje odlazi u

Švicarsku zbog većih primanja. Problem je posebno prisutan u ruralnim sredinama jer liječnici odlaze u mirovinu, a teško je pronaći novi kadar.

Župan Flego se osvrnuo i na pozitivne trendove u Istri, poput rasta zaposlenosti, većeg broja useljenih nego iseljenih, indeksa razvijenosti i BDP-a koji je za 24,9 posto iznad hrvatskog prosjeka. Dogovoreno je i kako će se ispitati mogućnosti zajedničkog kandidiranja projekata na EU fondove.

Delegacija je posjetila gradilište nove Opće bolnice Pula, Centar za istraživanje materijala Istarske županije METRIS i Visoku tehničko-poslovnu školu Politehnika Pula, Bolnicu za ortopediju i rehabilitaciju "Prim. Dr. Martin Horvat" Rovinj.

Istarska županija i Okrug Konstanz potpisale su Sporazum o suradnji 2014. godine, čime je formalizirana namjera o uspostavljanju konkretne suradnje na područjima održivog razvoja, turizma, kulture, znanosti i obrazovanja.

B. PETROVIĆ

LIKE LIVING ON THE KARST EDGE - PROJEKT FOKUSIRAN NA BIORAZNOLIKOST KRŠKOG RUBA POD OKRILJE UZELO SOVE UŠARE ILI LATINSKI BUBO BUBO

ČUVARI SOVA UŠARA Volonteri popisuju ove rijetke ptice u Istri

Do sada je identificirano 35 potencijalnih istarskih lokacija gniježđenja ovih ptica, na nekim su već i pronađene pa se procjenjuje da je u Istri tridesetak parova. U tijeku je popis ušara u Istri koji ne bi bio moguć bez akcije velikog broja volontera, sudionika radionica "Čuvari ušara" održanih u veljači prošle i u ožujku ove godine u sklopu EU projekta LIKE Living on the Karst Edge

Piše **Gordana ČALIĆ SVERKO**

Procjenjuje se da na području cijele Hrvatske ima između 800 i 1.200 parova velike sove ušare. Vertikalne stijene dom su ušara, velikih sova osjetljivih na uznemiravanje i prisutnost ljudi. Visina i strmost stijena za njih znače sigurnost gniježđenja, a neravnine pružaju dobra mjesta za smještaj gniježda. Do sada je identificirano i 35 potencijalnih istarskih lokacija njihovih gniježđenja, na nekim su već i pronađene pa se procjenjuje da je u Istri tridesetak parova. U tijeku je popis ušara u Istri koji ne bi bio moguć bez akcije velikog broja volontera, sudionika radionica "Čuvari ušara" održanih u veljači prošle i u ožujku ove godine u sklopu EU projekta LIKE Living on the Karst Edge.

Čuvari ušara

- Od četrnaest lokacija u sjevernom dijelu Istre na kojima je drugog vikenda u ožujku proveden monitoring sova ušara (Bubo bubo), na četiri su lokacije sudionici radionice "Čuvari ušara" čuli glasanje mužjaka. Riječ o lokacijama Gornja Nugla, Kompanj, Roč i Istarske toplice, kaže voditelj projekta Bruno Kostelić.

Drugo izdanje radionice "Čuvari ušara" započelo je u Buzetu predavanjem stručnjaka iz Udruge za biološka istraživanja BIOM iz Zagreba, i DOPPS, Društva za promatranje ptica iz Ljubljane, partnerskih institucija projekta LIKE, gdje je četrdesetak sudionika saznalo brojne zanimljive infor-

macije o izgledu, ponašanju, prehrani i glasanju ušara. Nakon predavanja formirane su ekipe koje su se, u pratnji ornitologa, pred sumrak autima uputile na zadane lokacije gdje potencijalno postoje gniježda velikih ušara. U veljači i ožujku ušare se počinju gniježditi te ih je lako zamijetiti dok se glasaju u sumrak. Iz tog je razloga sudjelovanje u ovakvom istraživanju otvoreno za sve zainteresirane građane, uključujući i djecu.

Utjecaj penjanja

U sklopu projekta LIKE će se, kaže Kostelić, u suradnji s partnerima DOPPS i BIOM izraditi Studija o utjecaju penjanja na ptice istraživanjem deset lokacija u Sloveniji i isto toliko lokacija u Istri. Utjecaj penjanja razmotriti će se u odnosu na sve vrste gniježdećih ptica u stijenama, a na temelju znanstvenih spoznaja o ponašanju ptica i provedenih

"Suživot" sova i penjača

istraživanja na stijenama potencijalnim za penjanje ili stijenama na kojima penjačista već postoje.

- Odabrane lokacije u Istri uključuju i šest lokacija

na kojima se razmatra mogućnost postavljanja novih dvadeset penjačkih smjerova, a to su Mariškići (Plašenića), stijena iznad Lanišća, Raspadalica, Kamena vrata,

Kompanj i Buzetski kanjon. U sklopu projekta angažirani su penjači koji su već razmotrili potencijale svih lokacija s penjačke strane, te su predložili lokaciju stijene Mariškići (Plašenića), kao najprikladniju ili najpoželjniju za nove penjačke smjerove. Ta je

lokacija unutar granica Parka prirode Učka. Prvom fazom istraživanja ptica na stijenama uočeno je da tamo gniježdi sivi sokol (Falco peregrinus), dok se provedenom volonterskom akcijom popisivanja sova ušara (Bubo bubo) na toj lokaciji nije utvrdila, kaže Kostelić.

Volonterskom akcijom osluškivanja sova ušara obuhvaćena je i lokacija kod Istarskih toplica s obzirom je na tamošnjoj stijeni penjačista na kojemu trenutno vrijedi zabrana penjanja. Zabрана je uspostavljena do daljnje penjanja na endemsku bilju Tommasinijeva merinka, kao i zbog, za sad nepoznatog, ali mogućeg utjecaja na sove ušare. Prvi rezultati ukazuju na mogućnost otvaranja jednog sektora za penjanje,

Tommasinijeva merinka

na lokaciji lijevo od Mirne, s obzirom da na njoj nije uočena Tommasinijeva merinka, a sova ušara je najnovijom akcijom locirana na suprotnoj strani u dijelu stijena kod Istarskih toplica gdje se ionako nalaze značajna nalazišta Tommasinijeve merinke radi kojih je zabrana prvobitno i postavljena.

Kod pojedinih vrsta ptica, kaže Kostelić, moguće je postići da se dozvoli penjanje uz nužan prestanak u onim mjesecima u godini kada se te ptice gniježde, a što nažalost nije slučaj kod sova ušara. Ipak, brojnost prikladnih stijena za gniježđenje oko Istarskih toplica ukazuje na mogućnost iznimke, odnosno postojanja penjačista i sova na istom mjestu. S druge strane, nalaz ušara na stijeni Kompanj posebno će se uzeti u obzir prilikom razmatranja utjecaja penjanja na ptice na toj lokaciji.

- Projektom smo točno definirali dinamiku daljnjih istraživanja. Konačne rezultate vezano uz prikladnost i izbor najprihvatljivije lokacije za nova penjačista očekujemo krajem lipnja, a samu studiju o utjecaju penjanja na ptice krajem godine, najavio je Kostelić.

Skrbnništvo parova

U sklopu EU projekta LIKE uspostaviti će se i prvi hrvatski sustav "skrbništva" nad gniježdećim parovima sova. Volonteri koji žele postati "skrbnici" sova ušara, odnosno kontinuirano pratiti što se događa s parom kojeg su identificirali, trebaju se javiti u Udrugu BIOM. Ušara, ptica grabljivica koja pripada redu sova, Strigiformes, najveća europska vrsta sove, uskoro bi tako mogla dobiti svoje prve skrbnike. Metodologija je jednostavna i zahtjeva malo vremena, treba izdvojiti dva sata u jednom danu, dva puta na godinu. Osluškivanjem sova dobit će se informacije o uspješnosti gniježđenja i potencijalnim opasnostima.

Cilj monitoringa je uspostaviti mrežu suradnika tzv. čuvara sova ušara koji će svake godine obilaziti odabrane lokalitete pogodne za gniježđenje i bilježiti prisutnost ušara. Monitoring se provodi na način da se na potencijalnoj lokaciji za gniježđenje velike ušare osluškuje pjevanje mužjaka. Na lokaciji treba biti 30 minuta prije zalaska sunca te osluškivati do trenutka kada se skoro sasvim smrači, odnosno kada se na nebu može prebrojati barem 10 zvijezda.

Ušara je neposredno ugrožena stradanjem na stupovima srednjeg napona. Osim toga sove stradavaju, namjernim ili slučajnim trovanjem. Još uvijek ima i krivolova, a prijetnju predstavlja i uznemiravanje na gniježdilištima zbog rekreativnih aktivnosti.

Društvo za promatranje ptica iz Ljubljane razvija internet aplikaciju za slovenske i hrvatske korisnike, koju će volonteri u Hrvatskoj koristiti kao alat pri praćenju svoga gniježdećeg para. Prvi je to primjer uključivanja volontera u znanstvena praćenja u Istri pa i Hrvatskoj, a sam je koncept u svijetu prepoznat pod nazivom "citizen science", građanska znanost i sve se češće koristi kao odličan način stjecanja novih ili detaljnijih spoznaja s terena.

Partnerska suradnja

Slovenija ima pozitivna iskustva s građanima koji aktivno pridonose znanosti svojim djelovanjem, a monitoring ušara na taj način provodi već više od 15 godina. Populacija ušara u Hrvatskoj nije istražena, stoga će svoj model slovenski partneri kroz radionice prenijeti volonterima u Hrvatskoj te isprobati metode u praksi nakon čega će se organizirati koordinirani popis.

Monitoring sova ušara mali je segment EU projekt LIKE Living on the Karst Edge - Živjeti na krškom rubu, financiranog iz Programa prekogranične suradnje Intereg V-A Slovenija-Hrvatska koji je započeo u rujnu 2017. godine te završava u veljači 2020. godine. Vodeći partner je Istarska županija, a projektni partneri su i su Zavod Republike Slovenije za zaštitu prirode, Udruga BIOM iz Zagreba, udruga Društvo za opazovanje in proučavanje ptic Slovenije iz Ljubljane, Univerza na Primorskem iz Kopra, Primorski muzej Rijeka, Javna ustanova Natura Histrica te Općina Kopar.

Svi uključeni partneri u projektu će u dijelu svoje kompetentnosti provesti aktivnosti osmišljene s ciljem stjecanja novih spoznaja i izrade upravljačkih alata za provedbu mehanizama zaštite i upravljanja krškim područjem sjeverne Istre, koje se odlikuje brojnim vrijednim i ugroženim staništima i vrstama. Projekt ne isključuje i suradnju s amaterima i ljubiteljima prirode što pokazuje i ova akcija čuvara sova ušara, a podrazumijeva i suradnju sa rekreativcima i sportskim udrugama čiji boravak u zaštićenim dijelovima prirode potiče uz naglasak na potrebu poštivanja i očuvanja prirodnog bogatstva.

Ukupna vrijednost projekta je 1,52 milijuna eura, od čega je 1,29 milijuna odnosno 85 posto sufinanciranja, osigurano iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Radionica "Čuvari ušara"

Bruno Kostelić

Sova ušara

PODDIZANJE KVALITETE: PROMOCIJA BROŠURE "ISTRA ECOXPERIENCE - SVE EKO IZ ISTRE"

Eco Domus certifikat za 15 iznajmljivača

U suradnji s gradovima i općinama poticali smo naše poljoprivrednike, ali i iznajmljivače, čime smo jačali sinergiju između poljoprivrede i turizma, istaknuo je župan Flego najavivši kako će Županija i ubuduće konkretnim mjerama i aktivnostima poticati održivost te nastaviti razvijati Istru kao BIO regiju

Dodjela novih certifikata

Edukacijskom gastronomskom centru Istre, na Gortanovom brijegu pokraj Pazina, predstavljena brošura "Istra ecoxperience - Sve eko iz Istre", a tom je prilikom istarski župan Valter Flego dodijelio i petnaest Eco Domus certifikata eko prijateljskim smještajnim objektima iz Istre. Za sve prisutne upriličena je i prigodna degustacija jela pripremljenih od proizvoda iz ekološke proizvodnje, koje je prezentirao profesor kuharstva Robert Perić.

Ekološka poljoprivreda

Promocija je održana u suorganizaciji Upravnog odjela za turizam i Agencije za ruralni razvoj Istre. Prema riječima župana Flegla, Istarska županija se 2014. godine jasno odredila kojim

putem želi ići, a smjernice razvoja definirane su u Strategiji održivog razvoja - Zelenom planu Istre, prvom takve vrste u Hrvatskoj, a potom i u Županijskoj razvojnoj strategiji.

-Već smo tada prepoznali važnost poticanja ekološke poljoprivrede, kao i eko smještaja te smo tako i djelovali. U suradnji s gradovima i općinama poticali smo naše poljoprivrednike, ali i iznajmljivače, čime smo jačali sinergiju između poljo-

privrede i turizma, istaknuo je župan Flego najavivši kako će Županija i ubuduće konkretnim mjerama i aktivnostima poticati održivost te nastaviti razvijati Istru kao BIO regiju.

Županijska pročelnica za turizam Nada Prodan Mraković osvrnula se, pak na izdanu brošuru pojasnivši razloge izrade ove brošure. Rekla je da je ona izrađena s ciljem promocije održivog razvoja turizma, informiranja o postojećim eko prijateljskim

sadržajima u Istri, praćenja trendova u svijetu, te osvješćivanja za važnosti ekologije i umrežavanja dionika ekološke ponude u Istri.

-Brošura je namijenjena domicilnom stanovništvu kod kojeg se želi probuditi ekološka svijest i potaknuti na ekološko razmišljanje, ali i upoznavanju turista s takvom ponudom u Istri, kako bi na jednom mjestu dobili informacije o svim eko prijateljskim sadržajima i ponudi. Vjerujemo kako je ovo je-

dan kvalitetan materijal koji će primjereno promovirati i pružiti jednu širu perspektivu Istre kao "zelene", eko-prijateljske destinacije, poručila je pročelnica.

Brošura je višezječna, odnosno izrađena su dvije varijante: hrvatsko-engljska i talijansko-njemačka, tiskana je na ekološkom papiru, a dizajnirao ju je Studio Sonda, koji je osmislio i naslov brošure "Istra ecoxperience - Sve eko iz Istre." Osim eko-prijatelji-

skog smještaja, odnosno privatnog smještaja certificiranog oznakom Eco Domus i hotela koji nose međunarodnu eko oznaku Travelife, u brošuru su uvršteni certificirani ekološki proizvođači iz udruge Istarski eko proizvod, plaže koje nose Plavu i Zelenu zastavu, e-punionice za električna vozila i bicikle, te eko manifestacije koje prezentiraju ekološke proizvode ili eko-prijateljske aktivnosti.

Zadovoljili kriterije

Ukupno 15 privatnih iznajmljivača koji su zadovoljili kriterije za dobivanje Eco Domus certifikata dobilo je prigodne tabele i promotivni materijali za označavanje njihovog smještajnog objekta. Uz dosadašnjih 11 objekata koji su certifikat dobili prošle godine, novih 15 objekata Eco Domus certifikata dobili su sljedeći objekti: Zlatka (Čepić-Kršan), Lavarino Royal (Marčana), CasaMenta (Marčana), 4Seasons House (Roč), Apartman Nik (Mihotovići-Poreč), Villa Aria (Višnjani), Home&Apartments Sabina (Pula), Villa Deep Blue (Rabac), Villa Benić (Gradišće), Villa Ana (Karigador), Villa Nina (Karigador), Villa Gelci (Trget), Veli Kus (Badnjevari-Zminj), Villa Kabola (Marčana) i Villa Moncalvo (Golaš-Bale).

Daniela BAŠIĆ-PALKOVIĆ

AZRRI PROMOVIRA OBOGAĆIVANJE TURISTIČKE PONUDE NOVIM PROIZVODIMA

Jasenka Kapuralin

Kuhinja na pułskoj tržnici otvara se u svibnju

Bliži se kraju jednoipolgodišnji europski projekt Key Q+ (Interreg Italija - Hrvatska) Agencije za ruralni razvoj Istre koji za cilj ima obogaćivanje turističke ponude novim turističkim proizvodima temeljenim na zajedničkoj kulturnoj i kulinarskoj baštini dviju zemalja. Ovaj je projekt nastavak projekta Key Q s kojim je u razdoblju od 2013. do 2015. godine na Gortanovom brijegu uređen Edukacijski gastronomski centar Istre gdje se provode kulinarske radionice.

Kuhinja na tržnici

Ovoga su puta uz AZRRI partneri centar za profesionalnu edukaciju Civiform iz Čedad (Civiale del Friuli), Grad Pula, Grad Čedad (Civiale del Friuli), Tržnica Pula, Centar za strukovnu edukaciju iz Mestrea, Turistička zajednica Grada Malog Lošinja, centar gastronomske kulture Casa Artusi iz Forlimpopolija te udruga "Slow food" Furlanija-Julijska krajina.

- Pozitivnu priču koju smo postigli s edukacijskom kuhinjom htjeli smo predstaviti i drugim gradovima i općinama pa smo tako našli domaće partnere u Gradu

Puli i Tržnici Pula. Naime, naša edukacijska kuhinja na Gortanovom brijegu namijenjena je profesionalnom sektoru: kuharima, šefovima i stručnom osoblju, a sada smo željeli realizirati edukacijsku kuhinju koja će biti prvenstveno namijenjena građanima i turistima, kazala je voditeljica Centra za edukaciju, europsku i institucionalnu suradnju AZRRI-a Jasenka Kapuralin.

Na prvom katu pulske tržnice tako se trenutno osposobljava edukacijska kuhinja koja će se otvoriti 9. svibnja, dok će se 17. i 18. svibnja ondje održati Festival autohtonih proizvoda. U njoj će se i ubuduće održavati inova-

Sljedove po uzoru na kuhinju iz doba Austro-Ugarske kreirao je poznati chef i edukator Robert Perić

tivne radionice i razni kulinarski događaji namijenjeni građanstvu i turistima, ali i edukativne aktivnosti o povijesti Pule. Primjerice gosti će tako ondje moći kušati reinterpretirane recepte austro-ugarske kuhinje. Jedan od predloženih sljedova koji je kreirao šef Robert Perić uzimajući u obzir običaje i navade kao i dostupnost namirnica iz perioda vladavine Austro-Ugarske na teritoriju Istre za hladno predjelo nudi salatu od nadeve, pancete i zelja, zatim teleći jezik s krumpirima i gljivama na salatu te kuhano juneču obrazinu s pečenim kupu-

som i crnim vinom. Za topla predjela bi se nudila: juha od ječma sa sušenim mesom od svinjetine, juha od krumpira s prženom kapulom i češnjaska jela. Voditeljica projekta Jasenka Kapuralin predstavila je aktivnosti projekta Key Q+, ali i dugogodišnji projekt zaštite autohtonih pasmina poput istarskog goveda kroz gastronomiju. Sajam Cucinare godišnje po-

hodi oko 18 tisuća posjetitelja, a na njemu se održa oko 130 događaja ili radionica. Ondje je za posjetitelje šef Perić pripremio ovaj jelovnik koji je dobro primljen: tartar od boškarina na salsi od incuna i crnih maslina, majoneza od maslinovog ulja, karamelizirani maslac i pjena od istarskog češnjaka, tagliata od male ruže istarskog tovara na karboniziranoj mrkvi, krumpir u teranu i istarski tartuf.

Osmislit će i novi turistički itinerar kojim će povezati buduće Key Q točke: Edukacijski gastronomski centar Istre kraj Pazina, Tržnica Pula, Muzej Apoksiomen na Malom Lošnju, povijesna zgrada "Brod slobode koji je skrenuo na istok" u Občinama, srednjovjekovna kuhinja u Čedadu, Vinska izložba u Pramagioru, Casa Artusi u Forlimpopoliju.

S ciljem daljnjeg povezivanja s međunarodnim partnerima izaslanstvo AZRRI-ja od 9. do 11. veljače

boravilo je na kulinarskom sajmu "Cucinare" koji se održao u Pordenonu gdje je šef kuhinje Robert Perić pripremio autohtona istarska jela. Voditeljica projekta Jasenka Kapuralin predstavila je aktivnosti projekta Key Q+, ali i dugogodišnji projekt zaštite autohtonih pasmina poput istarskog goveda kroz gastronomiju. Sajam Cucinare godišnje po-

hodi oko 18 tisuća posjetitelja, a na njemu se održa oko 130 događaja ili radionica. Ondje je za posjetitelje šef Perić pripremio ovaj jelovnik koji je dobro primljen: tartar od boškarina na salsi od incuna i crnih maslina, majoneza od maslinovog ulja, karamelizirani maslac i pjena od istarskog češnjaka, tagliata od male ruže istarskog tovara na karboniziranoj mrkvi, krumpir u teranu i istarski tartuf.

Posjet Torinu i Pordenonu

Isto izaslanstvo pohodilo je još u rujnu sajam Terra Madre u Torinu s ciljem promoviranja istarske autohtone kuhinje. Radi se o međunarodnoj gastronomskoj izložbi u organizaciji talijanske udruge Slow food, Grada Torina i Regije Pjemont koja se održava svake dvije godine.

U sklopu projekta trenutno je u tijeku proljetni ciklus edukacijsko-kularskih radionica na Gortanovom brijegu. Šef Marijo Čepek 18. i 19. ožujka održao je tečaj "Kako pripremiti namirnice za sezonu", a 20. ožujka "Kreativna jela s roštilja". Šef Emanuelle Scarello 25. i 26. ožujka drži tečaj "Ekološki proizvodi Istre u Michelinovoj kuhinji". U travnju još slijedi tečaj "Oštrige i pedoci iz Limskog kanala" šefa Davida Skoka koji će se održati prvog travnja, i idućeg dana "Neka nova jela Hrvoja Zirojevića". Proljetni ciklus se odvija u suradnji s institucijama uključenim u projekt koje sufinanciraju 50 posto iznosa ugostiteljima s područja Istarske županije. Informacije i rezervacije termina vrše se isključivo na edukacije@azrri.hr ili na telefon 052/351-596.

Inače, projekt Key Q+ sufinanciran je sredstvima iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Ukupni budžet projekta iznosi 871 tisuću eura, od čega EFRR financira 741 tisuću eura. Na Agenciju za ruralni razvoj Istre otpada 182 tisuće eura, na Tržnicu Pula 98 tisuća eura, a na Grad Pulu 66 tisuća eura.

Andelo DAGOSTIN

U SKLOPU EU PROJEKTA REI II KRENULE INTERAKTIVE RADIONICE ZA MLADE

Istarski srednjoškolci uče kako pokrenuti vlastiti posao

U sklopu europskog projekta REI II čiji je nositelj Istarska županija, započelo je provođenje interaktivnih radionica završnim razredima srednjih škola na temu pravnih aspekata osnivanja poslovnih subjekata te procedure samozapošljavanja, čijim su programom obuhvaćeni svi relevantni aspekti novih mjera zapošljavanja te se učenicima pružaju osnovna znanja u cilju poticanja na samozapošljavanje po završetku školovanja. Radionice su održane u srednjim školama: Gospodarska škola Buje, Talijanska srednja škola

Buje "Leonardo da Vinci", Srednja škola Mate Balote Poreč, Srednja škola Buzet, Industrijsko - obrtnička škola Pula te Srednja škola Mate Blažine Labin. Sljedeće godine u planu je da se radionice održe i u ostalim srednjim školama. Cilj je upoznati učenike s pojmom samozapošljavanja te mogućnostima koje im se pružaju, pravnim aspektima osnivanja poslovnih subjekata i samozapošljavanja te dostupnim izvorima bespovratnih sredstava. Jedan od ciljeva je i razvijanje pozitivnog poduzetničkog duha te novih ideja koje bi mogle rezultirati usmjerenjem učenika prema samozapošljavanju. Aktivno sudjelovanje učenika i profesora doprinijelo je poticajnoj atmosferi i ostvarivanju postavljenih ciljeva radionice. Razmatranjem povratnih informacija sudionika uočena

je potreba za detaljnijom razradom posebnih uvjeta za pokretanje vlastitog posla te razradom teme samozapošljavanja. Radionice o "Pravnim aspektima i postupku samozapošljavanja" pokazale su se uspješnim alatom za motiviranje učenika na razmišljanje o samozapošljavanju te općenito postavljanju kvalitetnih ciljeva. Sredstva za provođenje ovih radionica, osigurana su iz projekta REI II koji je financiran iz Europskog socijalnog fonda. Ukupna vrijednost projekta i dodijeljenih nepovratnih sredstava je 1.943.942 kuna. Osnovni cilj projekta je razvoj politika zapošljavanja na regionalnoj razini sukladno potrebama gospodarstva, socijalno uključivanje ranjivih skupina i suradnja javnog i privatnog sektora u upravljanju ljudskim potencijalima.

B. PETROVIĆ

PROJEKT BLUE KEP: MOBILNOST UČENIKA SREDNJIH ŠKOLA

Učenici Tehničke škole Pula uče u Udinama

Na nastavi nam je super i oduševljeni smo što nam se pružila tako dobra prilika, kažu Filip, Antonio i Karlo dodajući da su ih u školi učenici i nastavnici jako dobro primili. Pričaju da im se najviše sviđa što nakon svakog sata teorije slijedi praksa pa je sve puno zanimljivije i bolje se nauči

Trojica učenika Tehničke škole Pula - Filip Licul, Antonio Pleše i Karlo Ritoša, u sklopu europskog projekta BLUE KEP, borave u Udinama gdje će provesti 45 dana. Petnaest dana učenici su pohađali nastavu u srednjoj školi Arthuro Malignani, najvećoj školi u regiji i drugoj po veličini u Italiji, a ostalih 30 dana provest će na praksi u tvrtki Aeriano srl za proizvodnju inoksa u blizini Udina, gdje će uz dizajniranje proizvoda na računalu, imati mogućnost koristiti najmodernije strojeve u tom sektoru.

Primjena u praksi

- Na nastavi nam je super i oduševljeni smo što nam se pružila tako dobra prilika, kažu Filip, Antonio i Karlo dodajući da su ih u školi učenici i nastavnici jako dobro primili. Pričaju da im se najviše sviđa što nakon svakog sata teorije slijedi praksa pa je sve puno zanimljivije i bolje se nauči.

- Izrađivali smo pneumatske i hidrauličke sklopove, koristili novu tehnologiju za dizajniranje te smo ispitivali materijale. Njihova je škola jako velika i jako dobro opremljena najnovijim strojevima. Imaju i veliku halu s avionima gdje uče popravljati motore. Kroz ovaj projekt steći ćemo nova iskustva koja će nam zasigurno pomoći u budućnosti, zaključili su učenici.

Hrvatskim su učenicima dodijeljeni stručni mentori iz škole domaćina koji ih je u skladu s unaprijed dogovorenim obrazovnim modulima koje učenici trebaju savladati prate i pomažu, a s njima u Udinama borave i pro-

Pulski učenici u Udinama

Obilazak pulskih znamenitosti

U projektu 40 učenika iz 12 tehničkih škola

Ukupan proračun projekta je 921.134 eura, dok proračun Istarske županije iznosi 109.000 eura. Projektni partneri su, uz Istarsku županiju, Informest iz talijanske regije Friuli Venezia Giulia, regija Marche, Jadransko-jonska euoregija, Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije te Javna ustanova RERA SD za koordinaciju i razvoj Splitsko-dalmatinske županije. Ukupno je u projekt uključeno 40 učenika iz 12 odabranih srednjih škola tehničkog smjera iz Istarske, Šibensko-kninske i Splitsko-dalmatinske županije te iz talijanskih regija Friuli Venezia Giulia i Marche.

fesori Tehničke škole Pula koji su uključeni u projekt kako bi im olakšali snalaženje u novoj sredini. Osim novog obrazovnog sustava, učenici će imati mogućnost steći nove prijatelje među talijanskim vršnjacima te posjetiti lokalna i regio-

nalna povijesno-kulturna mjesta regije Friuli Venezia Giulia te se upoznati s radnim okruženjem struke za koju se školuju u spomenutoj talijanskoj tvrtki, a sve u svrhu osnaživanja njihovih stručnih i životnih kompetencija kako bi se

Škola u Udinama ima i halu s avionima gdje učenici uče popravljati motore

U Puli su boravili učenici srednje škole Arthuro Malignani iz Udina - Alessandra Ivanović, Tommaso Pasut i Thomas D'Andrea

što bolje pripremi za nove izazove koji ih očekuju u skorijoj budućnosti.

Istovremeno je u Puli 16 dana boravilo troje talijanskih učenika koje je ugostila Tehnička škola. Od 1. do 16. ožujka učenici srednje škole Arthuro Malignani iz Udina - Alessandra Ivanović, Tommaso Pasut i Thomas D'Andrea, pohađali su nastavu u Tehničkoj školi Pula. Učenici su, doznajemo, zahvalni svima koji su im pružili jedinstvenu priliku upoznati nove ljude, nove načine poučavanja i znatno drukčiji obrazovni sustav koji im se veoma svidio jer ima puno kratkih pauza između satova i jedna nešto dulja za marendu, a ono što ih je najviše iznenadilo je dobro poznavanje engleskog

jezika od strane učenika i profesora.

- Želim naglasiti da je okruženje u pulskoj školi u potpunosti drugačije od onog u talijanskoj. Naša je škola puno formalnija, nastavni sati traju dulje i imamo samo jedan petnaestominutni odmor dnevno zato mi je u početku bilo teško prilagoditi se tom novom ritmu. Škola nije velika ali je pristupačna, predivna i čista. Profesori i učenici su bili jako ljubazni i gostoljubivi i svi pričaju jako dobro engleski. Ovo je za mene bilo odlično iskustvo, naučili smo mnogo novih stvari koje ne učimo u svojoj školi, kaže Alessandra.

Učenici su istaknuli da su ih svi lijepo dočekali i prihvatili te da su imali

priliku naučiti puno novih stvari iz područja energije, automatizacije, CNC tehnologija i dizajniranja proizvoda pomoću računala koje nisu dostupne u njihovoj školi.

- Želio bih se zahvaliti svima koji su uključeni u ovaj projekt, posebno učenicima koji su bili jako susretljivi i uvijek su nastojali da se osjećamo ugodno u novoj i nepoznatoj sredini. Profesori su također bili super, a njihovo odlično poznavanje engleskog je omogućilo da odmah shvatimo i naučimo gradivo. Svidjela mi se hrana i mjesta koja smo posjetili, posebno Rovinj i pulska obala te odlazak u teretanu i na gradski bazen. Hrvatski školski sustav je drugačiji od našeg ali je dobro organiziran zato nemam nikakvih primjedbi. Želio bih se posebno zahvaliti Raulu i njegovom prijatelju koji su mene i Tommasa upoznali s isto-venetskim dijalektom, zaključuje Thomas, a ni Tommaso ne krije svoje oduševljenje.

Praksa u Tehnomontu

- Što mi se ovdje sviđa? Sve! Škola i grad, činjenica da svi učenici i profesori pričaju engleski i njihova pristupačnost. Profesori su nam uvijek pomagali kad bismo imali pitanja o gradivu koje učimo, posebno sam oduševljen matematikom jer sam naučio sve o limesima za ispit koji me čeka po povratku u Udine, to je nevjerojatno! Jedino mi se nije svidjela česta promjena razrednih odjela jer se zbog toga nismo stigli bolje upoznati i povezati s hrvatskim učenicima, veli Tommaso.

Talijanski će se učenici sa svojim profesorom vratiti u Pulu u lipnju kako bi odradili tridesetodnevnu praksu u tvrtki Tehnomont brodogradilište Pula d.o.o.

B. PETROVIĆ

Glavni urednik:
Robert Frank

Urednica priloga:
Daniela Bašić - Palković

Izdavač:
Glas Istre novine d.o.o.

Prilog izlazi druge srijede u mjesecu

Prilog je realiziran u suradnji s Istarskom županijom